

ÖĞRETMENLERİN MASALLARA VE BUNLARIN TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ¹

Arş. Gör. Dr. Zeynep ÇETİNKAYA²

Öz

Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin masallara ve bunların Türkçe öğretiminde kullanımına ilişkin görüşlerini belirleyebilecek bir ölçek geliştirmektir. Çocukların eğitiminde önemli bir yere sahip olan öğretmenlerin, Türkçe ders kitaplarındaki masallara ilişkin görüşlerini, masal seçiminde nelere dikkat ettiklerini, Türkçe derslerinde bu türden nasıl yararlandıklarını belirleyen bir çalışma bulunmamaktadır. Bu nedenle makalede, öğretmen görüşlerini ölçmek amacıyla hazırlanan “Öğretmenlerin Masallara ve Bunların Türkçe Öğretiminde Kullanımına İlişkin Görüşleri Ölçeği”ni (ÖMBTÖKİGÖ) geliştirme aşamaları anlatılmıştır.

Ölçek, 2006-2007 öğretim yılında İzmir Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı olan Buca ilçesindeki on farklı ilköğretim okulundan seçilen 150 ilköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerine uygulanmıştır. Beş dereceli Likert tipinde hazırlanan ÖMBTÖKİGÖ'nün deneme formunda 95 madde yer alırken, yapılan uygulama ve analizler sonucunda madde sayısı 75'e inmiştir. Ölçeğin KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) değeri ,841; Barlett test değeri ,000'dır. Güvenirlik kat sayısı ,9566 olan ölçek, üç faktörlüdür. Bunlar; “Türkçe ders kitaplarındaki masallar”, “masal kitapları seçimi” ve “masalların Türkçe derslerinde kullanımı” alt boyutlarından oluşmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Ölçek, öğretmen görüşleri, ilköğretim öğretmenleri, Türkçe ders kitaplarındaki masallar, masal kitapları.

DEVELOPING A SCALE INDICATING TO TEACHERS' OPINIONS ON TALES AND THEIR USAGE IN TURKISH LANGUAGE

Abstract

The aim of current study is to develop a scale indicating to teachers' opinions on tales and their usage in Turkish Language. At present, there is no study investigating teachers' opinions regarding tales included in Turkish course books, choice of tales and how teachers utilize tales. Therefore, in the present article the researcher presents developmental stages of a scale titled “a scale indicating teachers' opinions on tales and their usage in Turkish language.”

¹ Bu çalışma, “Çetinkaya, Zeynep (2007). Masalların Türkçe Öğretimindeki Yeri ve Önemi. Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Yardımcı. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.” adlı kaynağa dayanmaktadır. Daha fazla bilgi için bu kaynağa bakılabilir.

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi, zeynep.cetinkaya@deu.edu.tr

The scale was applied to 150 primary school teachers of 1st, 2nd and 3rd classes in 10 schools located in Buca, during 2006-2007 academic term. The original scale included 95 items but at the end of analysis the items were decreased to 75 items with five statements. The value of KMO(Kaiser-Meyer Olkin) is ,841, Barlet test value was found to be ,000 and Alpha cronbach is ,9566 with three factors. These factors are included the following sub-parameters; tales in the Turkish course books, the choice of tale books, and the use of tales in Turkish lessons.

Key words: *Scale, teachers' opinions, primary school teachers, Tales in Turkish course books, tale books.*

1. Giriş

Anadilin doğru ve etkili bir biçimde kullanımını sağlama, Türkçe öğretiminin temel amaçlarından biridir. Bu nedenle dinleme, okuma, konuşma ve yazmadan oluşan temel dil becerilerinin geliştirilmesine önem verilir. Bu becerilerin oluşumunda masalların önemli bir yeri vardır. Çünkü çocuklara anadilinin en güzel örneklerini sunan, edebî zevki tattıran ve hayal güçlerini geliştirme olanağı sağlayan ilk tür masallardır.

Dil becerilerinin temelinin atıldığı ilk çocukluk döneminde çocukların masala karşı yoğun bir ilgisi vardır. Başlangıçta dinlediği masalları sözlü olarak anlatmaktan zevk alan çocuklar, ilköğretimin ilk yıllarında bunları kendi başlarına okuma ve yazıya dökme gereksinimi duyarlar. Bu nedenle masal, temel dil etkinlikleri ve yaratıcı çalışmalar için elverişli bir araçtır.

Böylesine önemli bir tür üzerinde çalışma yapmadan önce hazırlanacak tezin özgün olması ve alana yenilik getirmesi için daha önce yapılan araştırmalar taranmıştır. Masalların eğitselliği üzerinde duran çalışmalar gözden geçirilerek konunun nasıl ele alındığı belirlenmiştir. Bunlardan Kantarcıoğlu (1991), "Eğitimde Masalın Yeri" adlı kitabında masalın çocuk eğitimindeki yeri üzerinde durarak masal anlatma ve okuma tekniklerinin neler olduğunu belirtmiştir. Yaman (1995) da "Çocuk Yazını Olarak Masal" adlı eserinde masal kavramına, masalların eğitimdeki yerine, masalların alımlanması konusundaki farklı görüşlere, bazı Grimm masallarının Anadolu masalları ile kıyaslanarak analizlerine yer vermiş, eğitimde masallardan nasıl yararlanılabileceğine ilişkin örnekler üzerinde durmuştur.

Masalların eğitsel özellikleriyle ilgili olan bir çalışma da Osman Alkan'a aittir. Alkan (2002), öncelikle Aksaray ilinden 48 masal derlemiş, sonra bunları çocuk eğitimi açısından ayrı ayrı incelemiştir. Çalışmada, bu masallardaki iletilerle çocuklara nasıl bir eğitim verilebileceği üzerinde durmuş ve masalları

ders aracı olarak kullanmanın önemine dikkat çekmiştir. Yavuz (1999), masalların dil ve anlatım özelliklerine değinerek dil öğretimi açısından önemi üzerinde durmuştur. Okur (2003), hayvan masallarının dil açısından oldukça zengin olduğunu ifade etmiş, ikilemelerin, yansıma sözcüklerin, benzetmelerin, aktarmaların, deyimlerin, atasözlerinin ve zıt kavramların bu masalarda bolca kullanıldığını belirtmiştir. Ayrıca hayvan masallarının anadili öğretimindeki yeri ve önemine değinerek bu türün, dil gelişimine ve anadili öğretimine katkısı olduğunu belirtmiştir. Derman (2002) da Türkçe öğretiminde masal metinlerinin nasıl kullanılabileceği üzerinde durmuştur. Bunun için okulöncesinde ve ilkokulun birinci devresinde masalların kullanımıyla ilgili “sunuş yoluyla öğretme, buluş yoluyla öğretme, ELVES” gibi teknikleri ve örnek ders planlarını sunmuştur.

Yukarıdaki çalışmalar değerlendirildiğinde masalın özelliklerinden, öneminden, Türkçe öğretiminde nasıl kullanılabileceğinden söz edildiği; ancak konuyla ilgili öğretmen görüşlerinin neler olduğunun belirlenmediği görülmektedir. Bilindiği gibi ileriki yaşlara yönelik becerilerin temelini atıldığı dönem, ilköğretimin ilk yıllarıdır. Bu dönemde öğretmenler, çocukların anlama ve anlatma becerilerini geliştirmede önemli bir görev üstlenmektedirler. Çünkü ders araçlarını belirlemeden sınıf içi etkinlikleri düzenlemeye kadar her şey onların denetimi altındadır.

Çocukların eğitiminde böylesine önemli bir yere sahip olan öğretmenlerin, Türkçe ders kitaplarındaki masallara ilişkin görüşlerini, masal seçiminde nelere dikkat ettiklerini, Türkçe derslerinde bu türden nasıl yararlandıklarını belirleyen bir çalışma yoktur. Bu çalışmanın amacı, ilköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin masallara ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmak için “Öğretmenlerin Masallara ve Bunların Türkçe Öğretiminde Kullanımına İlişkin Görüşleri Ölçeği” adlı bir ölçek geliştirmek, bu ölçeğin geçerliliğini ve güvenilirliğini test etmektir.

2. Ölçeğin Geliştirilmesi

“Öğretmenlerin Masallara ve Bunların Türkçe Öğretiminde Kullanımına İlişkin Görüşleri Ölçeği”, Likert tipi bir dereceleme ölçeğidir. Bu ölçek türünde, belli bir konuyla ilgili ifadeler yer almakta ve ölçeği dolduran birey, “benimsediği ifadeleri işaretlemek yerine, verilen her ifadeye ne ölçüde katılıp katılmadığını dereceler içinde belirlemektedir.” (Tavşancıl, 2002; 138). Bu çalışmada da bireyin kendi görüşlerini belirtmesi amaçlandığı için ölçme aracı, Likert tipi ölçek olarak hazırlanmıştır.

2.1. Madde Havuzu Aşaması

Ölçme aracını geliştirmek için öncelikle tezin konusuyla ilgili alanyazın taraması yapılmıştır. Kaynaklardan yola çıkarak eksikliklerin neler olduğu,

hangi konular üzerinde durulması gerektiği belirlenmiştir. Daha sonra 25 öğretmenden, araştırmanın konusunu içeren aşağıdaki sorularla ilgili kompozisyon yazmaları istenmiştir:

1. Türkçe ders kitaplarındaki masal metinlerini dil, içerik, biçim, resim vb. açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?
2. Sizce Türkçe ders kitaplarındaki masalların çocuğun gelişimine katkıları nelerdir?
3. Türkçe ders kitaplarındaki masallar dışında çocuklara masal kitapları öneriyor musunuz? Bu kitapları seçerken nelere dikkat ediyorsunuz?
4. Türkçe derslerinde masalları dinleme, okuma, görsel okuma, konuşma ve yazma becerilerini geliştirmek için nasıl kullanıyorsunuz? Ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?
5. Bunların dışında çocuk ve masalla ilgili farklı etkinlikleriniz var mı? Kısaca belirtiniz.

Bu soruları yanıtlayan öğretmenlerin görüşlerinden yararlanılarak madde havuzu oluşturulmuştur. Maddeler için öncelikle görünüş geçerliliğine bakılmıştır. Bu geçerlilik türünde “konu uzmanların görüşlerine başvurularak ölçme aracının kullanılacağı amaç için uygun olup olmadığına, gerekli veriyi toplayacak durumda olup olmadığına ilişkin görüş alınır.” (Tavşancıl, 2002; 38). Hazırlanan 99 maddenin görünüş geçerliliği için de Buca Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümünden iki Yardımcı Doçent Doktorun, Eğitim Bilimleri Bölümünden bir Yardımcı Doçent Doktorun uzman görüşleri alınmıştır. Ön değerlendirmeden sonra madde sayısı 95’e düşürülerek beş dereceli Likert tipi bir ölçek hazırlanmıştır. Ölçekte olumsuz ifadeler yerine olumlu ifadeler kullanılmıştır. Olumlu durum ifadelerine verilen olumsuz yanıtlardan görüşleri belirleme yoluna gidilmiştir. Ölçekteki maddeler, “Tamamen katılıyorum=5”, “Katılıyorum=4”, “Kısmen katılıyorum=3”, “Katılmıyorum=2” ve “Hiç katılmıyorum=1” şeklinde puanlanmıştır.

2.2. Ön Deneme Aşaması

Uzman görüşleri sonrasında oluşan 95 maddelik ölçek, 2006-2007 öğretim yılında İzmir Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı olan Buca ilçesindeki on farklı ilköğretim okulundan seçilen 150 ilköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenleri üzerinde denenmiş ve elde edilen veriler, istatistiksel işlemlerle analiz edilmiştir.

2.3. Madde Seçimi Aşaması

Deneme uygulaması yapılan ölçeğin verileri, SPSS 11.0 programıyla çözümlenmiştir. Ölçeğin 95 maddesinden hangilerinin işlediğini belirlemek için madde-toplam test korelasyonlarına bakılmıştır. Pearson Momentler Çarpımı

Korelasyon Katsayısı ile hesaplanan madde-toplam test korelasyonları ile istatistiksel anlamlılık düzeyleri 1. tabloda verilmiştir.

1. Tablo
Ölçeğin Madde Analizi Sonuçları

Maddeler	r	Maddeler	r	Maddeler	r
1. Madde	,3208	30. Madde	,4743	67. Madde	,5135
4. Madde	,3362	31. Madde	,4913	68. Madde	,3707
7. Madde	,4411	32. Madde	,5079	69. Madde	,4704
8. Madde	,4286	33. Madde	,5428	70. Madde	,5497
9. Madde	,4660	34. Madde	,4311	71. Madde	,5629
10. Madde	,4954	36. Madde	,5689	72. Madde	,5470
11. Madde	,4887	38. Madde	,5375	73. Madde	,4850
12. Madde	,5466	39. Madde	,4028	74. Madde	,4961
13. Madde	,5059	40. Madde	,6169	75. Madde	,4809
14. Madde	,4337	41. Madde	,5466	76. Madde	,5089
15. Madde	,4383	42. Madde	,5674	77. Madde	,3947
16. Madde	,5397	44. Madde	,4415	78. Madde	,5310
17. Madde	,5645	45. Madde	,4640	79. Madde	,5375
18. Madde	,3933	46. Madde	,4689	80. Madde	,3008
19. Madde	,5361	49. Madde	,4242	81. Madde	,5129
20. Madde	,4545	50. Madde	,5405	82. Madde	,5087
21. Madde	,4369	51. Madde	,6084	83. Madde	,5639
22. Madde	,4239	52. Madde	,6093	84. Madde	,3725
23. Madde	,3361	53. Madde	,4360	85. Madde	,5007
24. Madde	,4342	54. Madde	,4870	87. Madde	,3923
25. Madde	,4108	58. Madde	,3444	88. Madde	,4901
26. Madde	,4399	59. Madde	,3395	91. Madde	,4275
27. Madde	,4960	60. Madde	,4643	92. Madde	,5361
28. Madde	,5084	65. Madde	,4688	93. Madde	,5121
29. Madde	,3926	66. Madde	,5316	94. Madde	,4482

1. tabloda görüldüğü gibi maddelerin istatistiksel anlamlılık düzeyleri 0,32 ile 0,56 arasında değişmektedir. Ölçeği yanıtlayan bireylerin görüşlerini daha iyi ayırt edebilmek için anlamlılık düzeyi 0,30'dan düşük olan 2, 3, 5, 6, 35, 37, 43, 47, 48, 55, 56, 57, 61, 62, 63, 64, 86, 89, 90 ve 95. maddeler elenerek 95 madde olan ölçek 75 maddeye indirilmiştir. Ölçeğe verilen yanıtlar, beş seçenekli olduğu için testin 75 maddeyle ilgili güvenilirlik kat sayısını belirlemede Cronbach tarafından geliştirilen alfa (α) kat sayısı kullanılmıştır. Sonuçlar, 2. tabloda verilmiştir.

2. Tablo
Ölçeğin Güvenirlik Çalışması Sonucu

Denek Sayısı	150
Madde Sayısı	75
Alfa (α)	,9566

150 öğretmenin verdikleri yanıtların 75 maddeye göre güvenirlilik kat sayısı $\alpha=,9566$ 'dır.

Veriler, SPSS 11.0 paket programında değerlendirilirken KMO ve Barlett testi seçilerek uygulama yapılan örneklemin yeterliliğine bakılmıştır. "KMO'nun .60'dan yüksek, Barlett testinin anlamlı çıkması, verilerin faktör analizi için uygun olduğunu gösterir." (Büyüköztürk, 2004; 120). Bu araştırma için yapılan analiz sonucunda da KMO: ,841; Barlett testi: ,000'de bulunmuştur. Dolayısıyla hem bu çalışma için uygulama yapılan örneklem sayısının yeterli olduğu bilgisine hem de yapılan faktör analizinin iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin masallara ilişkin görüşlerini belirlemek için hazırlanan bu ölçek, üç alt boyuttan oluşmuştur. Boyutlar; Türkçe ders kitaplarındaki masal metinlerine, masal kitapları seçimine ve bu türün Türkçe derslerinde kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerini ölçmeye yöneliktir. Bu nedenle ölçeğin yapı geçerliliğine bakılmıştır. Yapı geçerliliği, "testin ölçülmek istenen davranış bağlamında soyut bir kavramı (faktörü) doğru bir şekilde ölçebilme derecesini gösterir." (Büyüköztürk, 2004; 162). Yapı geçerliliğini ölçmek için kullanılan tekniklerden biri de faktör analizidir. Bu analiz için "ortak boyutlar saptanarak, boyut indirgeme ve bağımlılık yapısının yok edilmesi yöntemidir denilebilir." (Tavşancıl, 2002; 46). Geriye kalan 75 maddelik ölçeğin bu üç yapıyı ölçüp ölçmediğini belirlemek için yapılan faktör analizi sonucunda da ölçeğin üç faktörlü olduğu belirlenmiştir:

1. Faktör: Türkçe ders kitaplarındaki masallar
2. Faktör: Masal kitapları seçimi
3. Faktör: Masalların Türkçe derslerinde kullanımı

Faktör analizi sonucunda elde edilen ölçeğe ait yük değerleri 3. tabloda sunulmuştur.

3. Tablo
Ölçeğin Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Ortak Faktör Varyansı	Döndürülmüş faktörler için Yük Değerleri		
		1. Faktör	2. Faktör	3. Faktör
17. Madde	,838	,776		
22. Madde	,729	,772		
19. Madde	,779	,756		
25. Madde	,687	,756		
28. Madde	,726	,751		
11. Madde	,699	,733		
8. Madde	,745	,720		
12. Madde	,736	,718		
21. Madde	,705	,702		
13. Madde	,668	,699		
16. Madde	,864	,695		
27. Madde	,718	,689		
30. Madde	,663	,682		
24. Madde	,730	,677		
9. Madde	,740	,671		
10. Madde	,722	,662		
14. Madde	,681	,655		
15. Madde	,834	,649		
7. Madde	,689	,648		
29. Madde	,740	,647		
20. Madde	,712	,621		
26. Madde	,738	,613		
18. Madde	,700	,611		
4. Madde	,524	,536		
1. Madde	,687	,494		
23. Madde	,718	,463		
41. Madde	,776		,760	
42. Madde	,744		,751	
51. Madde	,801		,692	,367
40. Madde	,651		,691	
33. Madde	,767		,684	
38. Madde	,718		,654	
50. Madde	,706		,653	
36. Madde	,661		,648	
52. Madde	,702		,640	,401
32. Madde	,797		,610	
31. Madde	,602		,607	
34. Madde	,705		,599	

3. Tablonun Devamı
Ölçeğin Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Ortak Faktör Varyansı	Döndürülmüş faktörler için Yük Değerleri		
		1. Faktör	2. Faktör	3. Faktör
54. Madde	,690		,577	
66. Madde	,755		,568	,416
46. Madde	,715		,566	
44. Madde	,670		,541	
45. Madde	,704		,535	,320
39. Madde	,700		,528	
65. Madde	,751		,525	,409
53. Madde	,693		,504	
60. Madde	,719		,498	
67. Madde	,731		,470	,469
59. Madde	,750		,458	
49. Madde	,683		,453	
58. Madde	,731		,369	
68. Madde	,640		,330	
78. Madde	,672			,706
71. Madde	,899			,705
70. Madde	,815			,674
81. Madde	,614			,670
77. Madde	,668			,655
76. Madde	,774			,653
72. Madde	,799		,339	,642
75. Madde	,803			,636
79. Madde	,694		,302	,632
93. Madde	,709			,624
73. Madde	,687			,613
85. Madde	,619			,606
91. Madde	,699			,591
83. Madde	,711		,337	,583
82. Madde	,564			,571
92. Madde	,639		,325	,571
94. Madde	,728			,567
88. Madde	,555			,539
74. Madde	,710		,372	,525
84. Madde	,658			,524
80. Madde	,586			,517
69. Madde	,708			,489
87. Madde	,691			,485

“Öğretmenlerin Masallara ve Bunların Türkçe Öğretiminde Kullanımına İlişkin Görüşleri Ölçeği”ne ait her bir faktörün iç tutarlılık katsayısını belirlemek için Cronbach alfa (α) değeri hesaplanmıştır. Analiz sonuçları, 4. tabloda verilmiştir.

4. Tablo
Ölçeğin Her Bir Faktör İçin Güvenirlik Analizi Sonuçları

Faktörler	Öz değerler	Varyans açıklama oranı (%)	Toplamli varyans açıklama oranı (%)	Güvenirliği (Cronbach α)
1	19,125	25,500	25,500	,9514
2	10,584	14,112	39,613	,9333
3	3,450	4,600	44,213	,9376

4. tablo incelendiğinde ölçeğe ait faktörlerin güvenirlik değerlerinin ,93 ile ,95 arasında değiştiği görülmektedir. Bu da ölçeğin kabul edilebilir olduğunu göstermektedir.

3. Sonuç

Öğretmenlerin masallara ve bunların Türkçe öğretiminde kullanımına ilişkin görüşlerini ölçmek için geliştirilen bu ölçeğin geçerlilik ve güvenirlik katsayılarının yüksek olması, kullanımı açısından önemli görülen noktalar. Bu açıdan hazırlanan ölçek, öğretmen görüşlerini belirlemede yardımcı olacaktır. Bu ölçeğin kullanılması, eksik noktaların belirlenmesinde ve öğretmenlerin yönlendirilmesinde kolaylık sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Alkan, O. (2002). “Aksaray İlinde Anlatılan Masalların Çocuk Eğitimi Açısından İncelenmesi”. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Büyükoztürk, Ş. (2004). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Derman, S. (2002). “Anadil (Türkçe) Öğretiminde Masal Metinlerinin Kullanılması”. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kantarcioglu, S. (1991). Eğitimde Masalın Yeri. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- Okur, A. (2003). “Hayvan Masallarının Anadili Öğretiminde Dil, Üslup ve Eğitim Yönünden Yeri ve Önemi”. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Tavşancıl, E. (2002). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yaman, M. (1995). Çocuk Yazını Olarak Masal. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Yavuz, M. H. (1999). Masallar ve Eğitimsel İşlevleri. Ankara: Ürün Yayınları.

Ek: “Öğretmenlerin Masallara ve Bunların Türkçe Öğretiminde Kullanımına İlişkin Görüşleri Ölçeği”nin Maddeleri

1. Türkçe ders kitabındaki masalarda yalın bir dil vardır.
- *2. Türkçe ders kitabındaki masalların anlatımı akıcıdır.
- *3. Türkçe ders kitabındaki masalarda geçen sözcükler, öğrencilerin sözcük dağarcığına uygundur.
4. Türkçe ders kitabındaki masallar, öğrencilerin sözcük dağarcığını genişletecek türdedir.
- *5. Türkçe ders kitabında yer alan masallardaki cümleler, öğrencilerin seviyesine uygundur.
- *6. Türkçe ders kitabındaki masalların uzunluğu, çocukların seviyesine uygundur.
7. Türkçe ders kitabındaki masallarla ilgili etkinlikler, öğrencilerin dinleme becerisini geliştirecek niteliktedir.
8. Türkçe ders kitabındaki masallar, içerik bakımından çocukların ilgisini çekecek niteliktedir.
9. Türkçe ders kitabındaki masallar, olumlu ve olumsuz durumlara karşı deneyim edinmeyi sağlayacak türdedir.
10. Türkçe ders kitabındaki masallar, çocukların doğadaki varlıklara karşı sevgi ve saygı duymalarını sağlayıcı niteliktedir.
11. Türkçe ders kitabındaki masallar, öğrencilerin duygu ve düşünce evrenini genişletici niteliktedir.
12. Türkçe ders kitabındaki masallar, insanı, doğayı, hayvanları sevmeyi sağlayacak türdedir.
13. Türkçe ders kitabındaki masallar, içerik açısından zengindir.
14. Türkçe ders kitabındaki masallarla ilgili etkinlikler, çocuğun konuşma becerisini geliştirecek niteliktedir.
15. Türkçe ders kitabındaki masallarla ilgili resimler yeterlidir.
16. Türkçe ders kitabındaki masallarla ilgili resimler, çocukların ilgisini çekecek niteliktedir.

17. Türkçe ders kitabındaki masallarla ilgili resimler, çocuğun hayal gücünü geliştirecek türdedir.
18. Türkçe ders kitabındaki masallarla ilgili resimler detaylıdır.
19. Türkçe ders kitabındaki masallar, öğrencilerin dil ve düşünce gelişimine uygundur.
20. Türkçe ders kitabındaki masallar, çocuklara ders verici niteliktedir.
21. Türkçe ders kitabındaki masallarla ilgili etkinlikler, çocuğun okuma becerisini geliştirecek niteliktedir.
22. Türkçe ders kitabındaki masallar, çocuğun olumlu kişilik geliştirmesine yardımcı olacak türdedir.
23. Türkçe ders kitabındaki masalların sayısı yeterlidir.
24. Türkçe ders kitabındaki masallar, çocukların iyiyi-kötüyü, güzeli-çirkini ayırt etmesini sağlayacak türdedir.
25. Türkçe ders kitabındaki masalların içeriği, çocukların hayal güçlerini geliştirici niteliktedir.
26. Türkçe ders kitabındaki masallarla ilgili etkinlikler, çocuğun yazma becerisini geliştirecek niteliktedir.
27. Türkçe ders kitabındaki resimler, masal metinlerini açıklayıcı ve tamamlayıcı niteliktedir.
28. Türkçe ders kitabındaki masallar, öğrencilerin kişilik gelişimine uygundur.
29. Türkçe ders kitabındaki masalların içeriği, gerçek hayatla ilişkilendirilebilecek niteliktedir.
30. Türkçe ders kitabındaki masallar, öğrencileri masal kitapları okumaya özendirici türdedir.
31. Çocuklarda dil bilinci ve duyarlılığını geliştirecek nitelikte masal kitapları seçerim.
32. Masal kitaplarındaki dilin, çocuğun yaş düzeyine uygun olmasına dikkat ederim.
33. Masal kitaplarındaki anlatımın akıcı olmasına dikkat ederim.
34. Masal kitaplarındaki cümlelerin, kısa ve basit olmasına dikkat ederim.
- *35. Masal kitaplarında, bu türe özgü dil yapıları olan tekerlemelerin olmasına dikkat ederim.
36. Çocukların dil becerilerini geliştirici özellikte olan masal kitapları seçerim.
- *37. Seçeceğim masal kitaplarında soyut kavramların çok olmamasına özen gösteririm.
38. Çocukların kendileriyle, aileleriyle, arkadaşlarıyla yaşayabilecekleri sorunların çözümüne ilişkin ipuçları sunan masal kitapları öneririm.
39. Değişik kültürlerdeki yaşamı ve insan ilişkilerini yansıtan masal kitapları öneririm.
40. Olumlu kişilik özelliklerinin kazandırılmasına katkı sağlayacak masal kitapları öneririm.
41. Çocukları yaratıcı düşünmeye sevk edecek masal kitapları seçerim.

42. Masal kitaplarında ele alınan konunun, çocuğun düzeyine uygun olmasına dikkat ederim.
- *43. Sececeğim masalın korku verici bir kurgusunun olmamasına dikkat ederim.
44. Çocukların insanı, doğayı ve yaşamı tanımalarına ilişkin bir deneyim alanı oluşturacak masal kitapları öneririm.
45. Hayata farklı yönlerden bakmalarını sağlayacak masal kitapları öneririm.
46. Masal kitaplarının, çocukların rahatlıkla tutabilecekleri büyüklükte olmasına dikkat ederim.
- *47. Masal kitabının cildinin uzun süre kullanılmaya elverişli olmasına dikkat ederim.
- *48. Masal kitabının kâğıdının sağlam, dayanıklı ve renginin mat olmasına dikkat ederim.
49. Masal kitabındaki kapağın, çocukları okumaya isteklendirecek şekilde albenili olmasına dikkat ederim.
50. Konuları ilgi çekici bir biçimde sunulan masal kitapları öneririm.
51. Çocukları, anlatmaya istekli kılacak masal kitapları seçerim.
52. Çocukların gelişim özelliklerine katkıda bulunacak masal kitapları seçerim.
53. Çocuklar için kendilerinden ve çevrelerinden bahseden masal kitapları öneririm.
54. Eğitici nitelikte olan masalları seçerim.
- *55. Kahramanları az olan masal kitapları öneririm.
- *56. Hayvan masallarını öneririm.
- *57. Dünya çocuk klasikleri arasında yer alan masal kitaplarını öneririm.
58. Masal kitaplarının bir konuya ve olaya dayandırılmasına dikkat ederim.
59. Masal kitaplarındaki resimlerin, renkli ve canlı olmasına dikkat ederim.
60. Masal kitaplarındaki resimlerin, o sayfada anlatılanlarla ilgili olmasına dikkat ederim.
- *61. Masal kitabındaki yazının büyük puntolu olmasına dikkat ederim.
- *62. Masal kitaplarının sayfa sayısına dikkat ederim.
- *63. Keloğlan gibi geleneksel masallarımızı yansıtan masal kitapları öneririm.
- *64. Masal kitaplarındaki kurgunun basit olmasına dikkat ederim.
65. Çocukta, başka masalları okumayı isteklendirecek masal kitapları seçerim.
66. Çocukların duyu, düşünce ve hayal gücünü geliştirici nitelikte olan masal kitapları seçerim.
67. Çocuğun kendisini tanımalarına katkıda bulunacak masal kitapları öneririm.
68. Kahramanları çocuk olan masal kitapları öneririm.
69. Masalı yüksek sesle, öğrencilere örnek olacak şekilde okurum.
70. Dinlenecek/okunacak masalın başlığından hareketle içeriği tahmin ettiririm.
71. Dinlenecek/okunacak masalın resimlerinden yola çıkarak içeriği tahmin ettiririm.
72. Masalı okuduktan sonra resimlere tekrar baktırarak tahminlerinin doğru olup olmadığını sorarım.

73. Masalları, oyunlaştırarak canlandırma çalışmalarında kullanırım.
74. Masalları, vurgu ve tonlamalara dikkat ederek okuma çalışmaları yaptırım.
75. Masalı en ilginç yerinde keserek tamamlamalarını isterim.
76. Yarım bırakılmış masalı öğrencilere tamamlattıktan sonra masalın aslını okuyarak sonucu üzerinde tartışma yaptırım.
77. Dinlenen/okunan masalla ilgili kendi yaşantılarından örnekler verdiririm.
78. Dinlenen/okunan masala uygun yeni bir başlık bulmalarını isterim.
79. Farklı ses tonlarını, jest ve mimikler eşliğinde kullanarak çocuklara masal anlatırım.
80. Teyp ya da kasetçalardan masal dinletirim.
81. Dinlenen/okunan masalla ilgili resimleri, olayın oluş sırasına göre sıralamalarını isterim.
82. Masalarda geçen tekerlemeleri söyletirim.
83. Masalla ilgili ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularını (5 N 1 K) sorarım.
84. Dinlenen/okunan masala benzer yeni bir masal yazdırırım.
85. Öğrencilerin bireysel olarak masal kitapları okumaları için zaman ayırırım.
- *86. Öğrencilerin, okudukları masallarla ilgili anlatı haritaları çıkarmalarını isterim.
87. Kendi yaşantılarından yola çıkarak masallar yazdırırım.
88. Dinlenen/okunan masalla ilgili duygu ve düşüncelerini resim çizerek ifade etmelerini isterim.
- *89. Masalları kuklalarla canlandırma çalışmaları yaptırım.
- *90. Masalları, söyleyerek yazdırma çalışmalarında kullanırım.
91. Resimler vererek öğrencilerin masal yazmalarını isterim.
92. Öğrencilerin, okudukları masal kitapları hakkındaki görüşlerini sınıfta paylaşmalarını sağlarım.
93. Masallardaki olayları, oluş sırasına göre anlattırırım.
94. Öğrencilerin masal anlatırken doğal olmalarını, olayları yaşıyormuşçasına ifade etmelerini isterim.
- *95. Dinlenen/okunan masalla ilgili bir kitap kapağı hazırlatırım.

***Ölçekten çıkarılan maddeler.**